

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB
ODSJEK ZA PEDAGOGIJU

PRIJEDLOG PREDDIPLOMSKOG STUDIJSKOG PROGRAMA
PEDAGOGIJE

Zagreb, siječanj 2005.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	2.
a) Razlozi za pokretanje studija	
b) Dosadašnja iskustva Odsjeka za pedagogiju/Filozofskog fakulteta u provođenju programa studija pedagogije	
c) Mogući partneri izvan visokoškolskog sustava (gospodarstvo, javni sektor itd.) koji su pokazali interes, ili bi mogli biti zainteresirani za njegovo pokretanje	
d) Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata	
2. OPĆI DIO.....	4.
2.1. Naziv studija	
2.2. Nositelj i izvođač studija	
2.3. Trajanje studija	
2.4. Uvjeti upisa na studij	
2.5. Preddiplomski studij	
2.6. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija	
3. OPIS PROGRAMA	6.
3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova	
3.2. Opis predmeta – nastavni programi preddiplomskog studija pedagogije	

PLAN I PROGRAM STUDIJA PEDAGOGIJE

1. UVOD

a) Studij pedagogije treba osigurati osposobljavanje pedagoga suvremenog profila koji će kvalificirano, kreativno i djelatno obnašati stručne pedagoške poslove u okviru stručno-razvojnih i pripremnih službi bez kojih je nezamisliva suvremena škola, kao i moći se kompetentno snalaziti na brojnim radnim mjestima izvan odgojno-obrazovnog/školskog sustava u uvjetima poduzetništva i tržišta rada u javnom i privatnom sektoru.

Suvremena pedagogijska znanost danas predstavlja jedno od posebno dinamičnih znanstvenih područja, kako po broju znanstvenih istraživanja tako i prema udjelu u financiranju društvenih istraživanja. Pedagogija je u velikoj mjeri komplementarna s društvenim, humanističkim kao i brojnim drugim znanstvenim disciplinama, dok se u okviru znanosti o odgoju razvilo više desetaka znanstvenih disciplina.

Pedagog realizira raznolika razvojna i akcijska istraživanja, organizira odgojno-obrazovni proces, radi na unapređivanju nastave, savjetodavnim poslovima, stručno-pedagoškim poslovima u okviru stručnih službi, organizaciji izvannastavnih aktivnosti i slobodnog vremena, suradnji s roditeljima i roditeljskim organizacijama, savjetovalištima i drugim poslovima.

Plan i program studija pedagogije provodi se u skladu s europskim standardima i uvođenja ECTS-bodovnog sustava - promicanje europske suradnje, usporedivi kriteriji i metodologija, sustav lako prepoznatljivih i usporedivih akademskih stupnjeva (uvođenje suplementa diplomi).

Plan i program studija pedagogije usporediv je s brojnim primjerima na europskim sveučilištima:

- Universität Hamburg (Studium Erziehungswissenschaft)
- Univerza v Ljubljani – Filozofska fakulteta (jednopedmetni i dvopedmetni studij pedagogije);
- Università di Bologna – (jednopedmetni studij – Pedagogista)

b) Kod izrade koncepcije studija pedagogije polazi se od tradicije ovog studija na Filozofskom fakultetu (Mudroslovnom fakultetu) u Zagrebu koja bilježi 110. godina katedre za pedagogiju (1893/94), odnosno kontinuirano izvođenog studija pedagogije od 1928. godine (od kada je diplomu steklo više od: 2000 studenata, 110 magistanata i 100 doktoranata), te svjetskim i poglavito europskim iskustvima kojima hrvatska pedagogija nedvojbeno pripada. Jedno od polazišta koncepcije studija pedagogije su i relevantne promjene koje su se u Hrvatskoj zbile od početka demokratskih procesa, kao i proces harmonizacije visokoškolskih studija koje je potrebno provesti ulaskom Hrvatske u EU: promicanje europske dimenzije i suradnje u visokoškolskom obrazovanju.

c) Stručni profila pedagoga pretpostavlja samostalan rad ili kao člana tima u državnim i privatnim školama, stručno-razvojnim službama predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova, stručnim službama velikih sustava, kadrovskim službama tvrtki (interna osposobljavanja, cjeloživotno obrazovanje) raznolikim agencijama za specijalističku izobrazbu kao i u drugim ustanovama (industrija, tržište rada, učenički domovi, umirovljenički domovi, penološke ustanove...) centrima za kulturu, ustanovama za organizaciju slobodnog vremena, muzejima, galerijama, kazalištima lutaka i dječjim kazalištima, vojnim učilištima i novačkim centrima, bolnicama, socijalnim službama, školama/ustanovama za djecu s posebnim potrebama, nakladničkim tvrtkama, u različitim medijima, upravljanju prosvjetnim ustanovama, vjerskim školama, službama za profesionalno usmjeravanje i orijentaciju, organizaciji odgojnog i obrazovnog rada u andragoškim ustanovama, ljetovalištima, savjetovalištima, znanstvenim i istraživačkim organizacijama...

d) Studij pedagogije usmjeren je prema promicanju mobilnosti studenata: pristup studiranju, učenju i potrebnim servisima. Preddiplomski i diplomski studij koncipiran je kroz sustav prepoznatljivih modula, dosljedno je proveden princip jednosemestralnosti (svaki predmet sluša se i polaže u okviru jednog semestra) i protočnosti studiranja (koncepcija studiranja koja studentima omogućuje redovno zadovoljenje studijskih obveza, bez zaostajanja).

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: **Studij pedagogije** (jednopedmetni i dvopedmetni studij)

2.2. Nositelj studija: **Filozofski fakultet Zagreb – Odsjek za pedagogiju**

2.3. Trajanje studija: **3 + 2 godine/ 10 semestara /dva obrazovna ciklusa**
(preddiplomski studij: 3 godine/6 semestara,
diplomski studij: 2 godine/4 semestra)

2.4. Uvjeti upisa na studij: **završeno četverogodšnje srednje obrazovanje i razredbeni ispit**

2.5. Preddiplomski studij:

Preddiplomski (i diplomski) studij pedagogije organiziran je kao jednopedmetni (glavni studij/program, *major*) i dvopedmetni (pedagogija kao glavni studij/program uz drugi ravnopravni, preddiplomski glavni program na Filozofskom fakultetu, *double major*)

Cilj je preddiplomskog studija pedagogije kroz uvodne module: PEDAGOGIJSKA ZNANOST, SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA, DRUŠTVO-KULTURA-OBRAZOVANJE upoznati osnovne odrednice pedagogije, odgojno-obrazovnog/školskog sustava, kao i multidisciplinarni karakter pedagogijske znanosti. U nastavku preddiplomskog studija studenti bi trebali upoznati neke od temeljnih pedagogijskih disciplina važnih za nastavak studija (moduli INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE, PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA, SPECIJALNA PEDAGOGIJA) kao i steći određene kompetencije za moguće zaposlenje u području obrazovanja, medija, kulture, državnoj upravi i nevladinom sektoru.

Završetkom preddiplomskog studija pedagogije stječe se akademski naziv:

"baccalaurea/baccalaureus društvenih znanosti – smjer pedagogija".

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova

STUDIJSKI MODULI

MODUL 1. - PEDAGOGIJSKA ZNANOST

KOLEGIJI	D*	J*	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Osnove pedagogije	O	O	5	I	N.Hrvatić
Povijest i filozofija pedagogije	O	O	5	I	I. Dumbović
Didaktičke teorije	O	O	5	I	V.Jurić
Teorije odgoja i obrazovanja		O	5	I	A.Mijatović
Povijest hrvatske pedagogije i školstva		O	5	II	I.Dumbović

* **D – DVOPREDMETNI STUDIJ**

* **J – JEDNPREDMETNI STUDIJ**

MODUL 2. – SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Sistematska pedagogija	O	O	5	II	A.Mijatović
Obiteljska pedagogija	O	O	5	II	D. Maleš
Pedagogija ranog djetinstva	O	O	5	II	A.Miljak
Pedagogija adolescencije		O	5	III	V. Previšić
Andragogija		O	5	II	N.N.Šoljan
Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja		I	5	II	N.N.Šoljan

MODUL 3. - DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Antropologija odgoja i obrazovanja	O	O	5	III	V.Spajić-Vrkaš
Obrazovne politike	I	O	5	VI	N.N.Šoljan
Kritičke teorije obrazovanja	I	O	5	V	V.Spajić-Vrkaš
Međunarodno obrazovanje		O	5	III	N.N.Šoljan, K.Posavec
Psihologija odgoja i obrazovanja		I	5	III	V. Vizek - Vidović
Sociologija odgoja i obrazovanja		I	5	I	I. Cifrić, N. Karajić
Razvojne i obrazovne strategije		I	5	VI	A.Mijatović

MODUL 4. - INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Ustanove ranog odgoja i obrazovanja	O	O	5	III	A.Miljak
Školski podsustavi	O	O	5	IV	V. Jurić
Visokoškolsko obrazovanje	O	O	5	IV	N.N.Šoljan
Domski odgoj		O	5	IV	N.Hrvatić
Alternativne pedagoške ideje i škole		O	5	IV	V.Previšić
Virtualno obrazovanje		I	5	IV	A.Mijatović

MODUL 5. - PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Uvod u pedagojska istraživanja	O	O	5	III	A.Sekulić-Majurec, A.Arbunić
Kvantitativna istraživanja	O	O	5	IV	A.Sekulić-Majurec
Kvalitativna istraživanja	O	O	5	V	A.Sekulić-Majurec
Informacijski sustavi i baze podataka u obrazovanju		O	5	V	N.N. Šoljan
Statistika u pedagojskim istraživanjima		O	5	V	A.Sekulić-Majurec A.Arbunić
Istraživački instrumenti i evaluacija		I	5	V	A.Sekulić-Majurec

MODUL 6. – SPECIJALNA PEDAGOGIJA

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Osnove specijalne pedagogije	O	O	5	V	N.Hrvatić
Obrazovanje darovitih	O	O	5	VI	A.Sekulić- Majurec
Metodika rada s učenicima s posebnim potrebama	I	O	5	VI	A.Sekulić- Majurec
Diferencijalna pedagogija		O	5	VI	A.Mijatović
Pedagoška dijagnostika		I	5	VI	V.Previšić, M.Palekčić

Broj sati aktivne nastave obvezatnih i izbornih predmeta/kolegija je (u pravilu) 3-4 sata tjedno (5 ECTS), a oblici provođenja nastave utvrđeni su u nastavnim programima.

3.2. Opis predmeta

NASTAVNI PROGRAMI

PREDDIPLOMSKI

STUDIJ PEDAGOGIJE

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Osnove pedagogije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Temelji odgoja, antropološke pretpostavke odgoja, strukturna obilježja.
- Pedagogija, njezin predmet i područje istraživanja.
- Pedagoški pojmovi, terminologija i terminološke raznolikosti (pedagoško djelovanje/pedagoški odnos, razvoj čovjeka, odgoj, obrazovanje, izobrazba, socijalizacija, učenje, škola, didaktika, nastava, kurikulum, učitelj, učenik, savjetovanje, pomoć).
- Povijesna i tradicijska određenja pedagogijske znanosti.
- Gnoseološka, teleološka, epistemološka i nomotetička određenja pedagogijske znanosti. Pedagogijska hermeneutika.
- Pedagogija i komplementarne znanosti: interdisciplinarne i transdisciplinarne relacije pedagogijske znanosti.

Literatura:

Osnovna:

1. Gisecke, H. (1993), *Uvod u pedagogiju*, Educa, Zagreb.
2. Gudjons, H. (1994), *Pedagogija - temeljna znanja*, Educa, Zagreb.
3. Lenzen, D. (2002), *Vodič za studij znanosti o odgoju*, Educa, Zagreb
4. Mijatović, A. (ur.) (1998), *Osnove suvremene pedagogije*, HPKZ, Zagreb.

Preporučena:

1. König, E.&Zedler, P. (1998), *Teorije znanosti o odgoju*, Educa Zagreb.
2. Mijatović, A. (2000), *Leksikon temeljnih pedagoških pojmova*, EDIP, Zagreb.
3. Vukasović, A. (2001), *Pedagogija*, HKZ "MI", Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: uvođenje studenata u područje znanstvene pedagogije, njezinog utemeljenja i u osnovna terminologijska određenja (putem predavanja, izučavanja literature i studija odabranih primjera).

Specifične: ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u pedagošku znanost kao osnovicu za izučavanje ostalih disciplina u okviru studija.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Povijest i filozofija pedagogije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Povijest pedagogije: povijest prakse i teorije odgoja, društveno-politički, vjerski i ekonomski kontekst - teorijska i filozofska misao kao podloga pedagoških nazora i vladajućih nazora o odgoju.
- Povijest pedagogije – «jedino cijela» pedagogija. Filozofija pedagogije i racionalni humani odgoj.
- Pedagoški pogledi, djelovanje i utjecaji: Predsokratovaca, Platona, Aristotela, Quintilianusa, Erazma Roterdamskog, Montaignea, Rabelaisa, J. A. Komenskog, Locke, Rousseaua, Helvetiusa, Herbarta, Deweya i drugih.
- Razvoj pedagoške misli/teorije i utemeljenje pedagogije i povijesti pedagogije
- Razvoj institucija odgoja i obrazovanja.
- Neka povijesna iskustva o nekim suvremenim pedagoškim pitanjima.

Literatura:

Osnovna:

1. Quintilianus, M.F. (1985), *Obrazovanje govornika*, Veselin Masleša, Sarajevo.
2. Rabelais, F. (1997), *Gargantua, Pantagruel*, Treća, Četvrta, Peta knjiga, Zagreb.
3. Komenski, J.A.(1900), *Velika didaktika*, Zagreb.

Preporučena:

1. Rousseau, J.J. (1887), *Emil ili ob uzgoju*, Zagreb.
2. Makarenko, A.S. (1947), *Pedagoška poema*, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Predavačkom i konsultativnom nastavom i studijem doprinosa, kronološki odabranih, najistaknutijih predstavnika pedagoške misli, upoznati studente s povijesnim iskustvima u odgoju i obrazovanju, s naročitim obzirom na povijesna iskustva i o danas aktualnim pedagoškim pitanjima. Upoznavanjem najutjecajnijih pedagoških ideja i prakse odgoja i obrazovanja kroz povijest omogućiti upoznavanje studenata s povijesnim dostignućima (pozitivnim i negativnim) i obogaćivanje opće pedagoške kulture studenata – budućih pedagoga.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Didaktičke teorije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Razine refleksije obrazovne prakse na teorijske razine (didaktika, metodike, koncepcije izvedbe nastave). Temeljni didaktički pojmovi. Didaktičke teorije i modeli nastave. Aktualizacija nastave i potreba teorijskog promišljanja. Didaktika kao teorija odgoja (Erich Weniger, Josef Derbolav; Wolfgang Klafki i Herwig Blankertz; didaktika obrazovnog profila (Hagen Kordes, Andreas Gruschka, Meinert Meyer); Didaktika kao teorija učenja (Paul Heimann, Gunter Otto i Wolfgang Schulz); opća didaktika na psihološkoj osnovici (Hans Aebli); Didaktika obraćanja pozornosti na fenomene (Martin Wagenschein); didaktika kao umijeće poučavanja (Theodor Schulze i Christoph Berg); Teorija obrazovanja u okviru kritičko-konstruktivne odgojne znanosti W. Klafkija; didaktika kao kibernetičko-informacijska teorija Felixa von Cubea, didaktika kao teorija kurikuluma Christine Möller, didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije Reiner Winkela. Refleksije teorijskih modela nastave na nastavnu praksu. Razne orijentacije didaktika kao shvaćanje njenih polazišta.

Literatura:

Osnovna:

1. Bognar, L. i Matijević, M., (2002). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb,
2. Gudjons, H., (1994). *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb, (Poglavlja: Učenje i Didaktika, str. 171.-204.)
3. Klafki i dr., (1992.). *Didaktičke teorije*. Educa, Zagreb

Preporučena:

1. Jelavić, F. (1995). *Didaktičke osnove nastave*. Naklada Slap. Jastrebarsko
2. Kyriacou, Ch. (1991. i daljnja izdanja). *Temeljna nastavna umijeća*. Educa, Zagreb
3. Poljak, V. (1991. i daljnja izdanja). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb
4. Terhart, E. (2001.). *Metode poučavanja i učenja*. Educa, Zagreb

Opće i specifične kompetencije:

Stjecanje uvodne orijentacije unutar polazišta i teorijskih okvira na kojima se zasnivaju pojedine didaktičke koncepcije. Razumijevanje elementarnog didaktičkog vokabulara i služenje njime u govoru.

Uvoditi studente u raspravu o modelima nastave kao svrsishodnim obrascima učinkovitog učenja i poučavanja.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Teorije odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 proseminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Filozofska utemeljenja različitih teorijskih pristupa i njihove implikacije za teorije,
- Velike teorije i znanstveni koncepti, paradigme i diskurzivni pristupi
- Tradicijski, socijalni, kulturološki, socio-kulturni, kompetitivni i radikalni pristupi u determiniranju teorijskih polazišta
- Pregled značajnijih europskih tradicijskih teorija u pedagogiji,
- Kulturološki centrirane teorije odgoja i obrazovanja,
- Socijalno determinirani modeli teorija odgoja i obrazovanja,
- Promjene u strukturi rada i posljedice na izmjene u teorijama odgoja i obrazovanja,
- Antropološki i psihološki i utjecaji na teorijske konstrukte odgoja i obrazovanja
- Holistički utemeljene teorije odgoja i obrazovanja
- Radikalne teorije i radikalne kritike teorija odgoja i obrazovanja
- Postmodernizam: «teorija svega»
- Suvremene paradigme i pristupi u izgradnji teorija (kvaliteta života, sistemski, intelektualni kapital, kibernetički, informacijski, komunikacijske, interkulturalni, razvojni itd.).

Literatura:

Osnovna:

1. Brüggem, F. (1980), *Strukturen pädagogischer Handlungsteori*, Freiburg
2. Cube, F. von (1977), *Erziehungswissenschaft*, Stuttgart
3. König, E.&Zedler, P. (1998), *Teorije znanosti o odgoju*, Educa Zagreb.

Preporučena:

- Izbor članaka iz recentne strane znanstvene literature (NSK)
- Nastavna pisma (prijevodi i sinteze)

Opće i specifične kompetencije:

Izgraditi filozofsku, znanstvenu, konceptualnu i teorijsku osnovu brojnih raznolikih polazišta na kojima se danas temelje teorije odgoja i obrazovanja uz jasne distinkcije prema odgoju kao eventualnoj funkciju demokratske škole. Prepoznavanje i određenje temeljnih značajki u različitim teorijama značajan je dio sposobnosti na kojima bi se trebala temeljiti sva druga pedagojska i pedagoška znanja studenata. Osposobiti studente za kritičko razmatranje pluralizma u pedagojskoj znanosti i postavljanja dominantnih teorija.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Povijest hrvatske pedagogije i školstva**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: položen kolegij **Povijest i filozofija pedagogije**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Povijest hrvatske pedagogije i školstva: razvoj školstva, odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj, povijest prakse i teorije odgoja, društveno-politički, vjerski i ekonomski kontekst.
- Povijesni razvoj pedagoške misli u Hrvata i razvoj pedagoške teorije i prakse u Hrvatskoj, izobrazba, osposobljavanje i usavršavanje učitelja.
- Pedagoški pogledi, djelovanje i utjecaji hrvatskih pedagoga: P. P. Vergerija, N. Gučetića, M. Šiloboda-Bolšića, S. Ilijaševića, S. Novotnija, S. Basarićeka i drugih
- Razvoj pedagoške misli/teorije i utemeljenje pedagogije i povijesti pedagogije u Hrvatskoj. Međuodnos nekih europskih i hrvatskih pedagoga. Stranci istaknuti hrvatski pedagozi i Hrvati istaknuti pedagozi u svijetu.
- Razvoj institucija odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj. Razvoj hrvatskog školstva (crkvenog i svjetovnog).
- Neka hrvatska povijesna iskustva o nekim suvremenim pedagoškim pitanjima.

Literatura:

Osnovna:

1. Cuvaj, A: *Građa za povijest školstva*
2. Dumbović, I. (1997), *Međuodnos nekih hrvatskih i europskih pedagoga* (na njemačkom, studentima preveden)
3. Dumbović, I. (1991), *Razvoj školstva u Hrvatskoj*, Zbornik radova Instituta za pedagojska istraživanja, Zagreb, Filozofski fakultet.

Opće i specifične kompetencije:

Predavačkom (manjim dijelom) i konsultativnom (većim dijelom) nastavom i studijem doprinosa, kronološki odabranih, najistaknutijih predstavnika pedagoške misli, upoznati studente s povijesnim iskustvima u odgoju i obrazovanju, s naročitim obzirom na povijesna iskustva i o danas aktualnim pedagoškim pitanjima. Upoznavanjem najutjecajnijih pedagoških ideja i prakse odgoja i obrazovanja kroz povijest omogućiti upoznavanje studenata s povijesnim dostignućima (pozitivnim i negativnim) i obogaćivanje opće pedagoške kulture studenata – budućih pedagoga.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Sistematska pedagogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (predavanja, analiza tekstova, pismeni radovi i seminar)

Uvjeti: položeni kolegij **Osnove pedagogije**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Predmet i područje istraživanja sistematske pedagogije
- Promjene kontekstualnih varijabli i kvalitete života koje djeluju na obrazovanje
- Funkcije rekonceptualizacije i razvoja pedagoških disciplina
- Inovacije u pedagoškoj znanosti i njihova provjera
- Sistematska i sistematska pedagogija
- Funkcija odgoja u brzim socijalnim i tehnološkim promjenama
- Futurološke determinante pedagoške znanosti
- Uspješni modeli izobrazbe i usavršavanja nastavnika
- Pedagoška istraživanja, pedagoška znanost i pedagoška praksa.

Literatura:

Osnovna:

1. Luhmann, N (1971), *Systemtheoretische Argumentationen*, Frankfurt aM
2. Mijatović, A. (ur.), (1999), *Osnove suvremene pedagogije (XIV-XXV)*, Zagreb, HPKZ
3. Delors, J. (1998), *Učenje: blago u nama*, Zagreb, Educa.

Preporučena:

1. Henz, H. (1967), *Lerbuch der systematischen Pädagogik*, Freiburg
Izbor članaka i rasprava iz recentne literature i periodike međunarodnih organizacija

Opće i specifične kompetencije:

Zadaća sistematske pedagogije je osposobiti studente da klasična pitanja odgoja i obrazovanja analiziraju i sistematiziraju u novom okruženju i novim kontekstualnim odrednicama koje umanjuju učinak i kvalitetu djelovanja klasičnih teorija i postulata. Razviti sposobnosti za kritičko analiziranje svakodnevne školske prakse kao i teorijskih okvira u kojima djeluje i stvoriti temeljna predznanja putem kojih je moguće konstruktivno postupati u okviru profesionalnih zadaća i profesionalne etike te etički i odgovorno evaluirati inovacije.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Obiteljska pedagogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (terenska nastava)

Uvjeti: nema

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Obitelj kao odgojna zajednica
Različiti tipovi obitelji i odgoj
Koncept i dimenzije roditeljstva
Pretpostavke uspješnog roditeljstva
Obiteljska klima i njezin utjecaj na razvoj djeteta
Stilovi odgoja u obitelji i ponašanje djeteta
Uloga majke u odgoju djeteta
Uloga oca u odgoju djeteta
Obitelji s jednim roditeljem
Nasilje roditelja nad djecom
Priprema za spolni život i roditeljstvo
Metodologija istraživanja obiteljskog odgoja

Literatura:

Osnovna:

1. Gordon, T. (1996) *Škola roditeljske djelotvornosti*. Zagreb: Poduzetništvo Jakić.
2. Maleš, D. (1988) *Obitelj i uloga spolova*. Zagreb: Školske novine.
3. *Zlostavljanje u obitelji*. Dijete i društvo. Vol. 2, br. 2, 2001.

Preporučena:

1. Juul, J. (1996) *Vaše kompetentno dijete*. Zagreb: Educa
2. Prekop, J. (1997) *Mali tiranin*. Zagreb: Educa.
3. Winkel, R. (1996) *Djeca koju je teško odgajati*. Zagreb: Educa.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: stečena znanja o temeljnim pojmovima, polazištima i teorijama o utjecaju obiteljskog odgoja na razvitak djeteta.

Specifične: razumijevanje psihodinamike odnosa među članovima obitelji i njezin utjecaj na odgoj; sposobnost dijagnosticiranja uzroka odgojnih problema u obitelji te djelovanje u skladu s kompetencijama pedagoga na njihovu uklanjanju; samostalno znanstveno istraživanje obiteljskog odgoja.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagogija ranog djetinstva**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja, seminar, praktikum**

Uvjeti: nema

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

- Pedagogija ranog djetinjstva kao sustav znanstvenih činjenica, istraživačkih metoda i znanstvenih teorija o odgoju u ranom djetinjstvu, odnos odgoja, razvoja i socijalizacije, odgoj kao činilac razvoja (viših) psihičkih funkcija djeteta, odgoj kao distinktivno svojstvo čovjeka;
- društvena i kulturna uvjetovanost ranog odgoja u obitelji i u izvan obiteljskom kontekstu, povijesni prikaz ranog odgoja u obitelji i u institucijama;
- učenje i obrazovanje u ranom djetinjstvu, učenje kao svakodnevna aktivnost djeteta, socijalne i komunikacijske dimenzije učenja djece, važnost okruženja za poticanje procesa učenja; razvoj govora djece rane dobi kao primjer prirodnog učenja djece u poticajnom okruženju,
- igra i odgoj djece, pedagogija dječje igre, igra i igrolike aktivnosti;
- Istraživanja u ranom odgoju, kvalitativne metode nasuprot kvantitativnima;
- kurikulum ranog odgoja i obrazovanja, humanistički pristup razvijanju kurikuluma, nasuprot gotovim unaprijed određenim, ustanova kao važan čimbenik u razvijanju kurikuluma.

Literatura:

Osnovna:

1. Gopnik,A. i dr. (2003.):*Znanstvenik u kolijevci*. Zagreb, Educa. (str. 23-172.)
2. Miljak,A. (1996) : *Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja*. Zagreb, Persona.
3. Šagud,M. (2004.): *Odgajatelj u dječjoj igri*. Zagreb, Školske novine.(str.11-123.)

Preporučena :

1. Slunjski. E. (2001) :*Integrirani predškolski kurikulum*. Zagreb, Mali profesor.
2. Anning.A.;Cullen,J.; Fleeer.M. (2004.) (eds.) :*Early Childhood Education :Society and Culture*. London, Sage pub.
3. Mortimore.P. (ed.) (2000.) :*Understanding Pedagogy*. London, Paul Chapman. pub.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje problematike ranog odgoja i obrazovanja i njegovo utemeljenje u suvremenim znanstvenim spoznajama.

Specifične: poznavanje i razumijevanje ključnih pojmova, teorijsko i praktično razumijevanje društvene i kulturne uvjetovanosti ranog odgoja, učenja kao prirodne aktivnosti djece i načina njegovog poticanja, ulogu igre i igrolikih aktivnosti za cjelokupni razvoj i odgoj djeteta, te posebno važnim držimo osposobiti ih za samostalnim i kritičkim vrednovanjem novih spoznaja iz različitih srodnih disciplina i promišljanja njihove pedagoške važnosti.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBARZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagogija adolescencije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: nema

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Pojam i razvojne karakteristike. Genetski i vanjski činitelji razvoja u djetinjstvu i mladenaštvu. Razvojne osobine i funkcije: tjelesne, kognitivne, emocionalne i socijalne. Tipologija i diferencijacija u formiranju identiteta: zrenje, razvoj, socijalizacija, odgoj. Odgojno-obrazovno značenje, mogućnosti i načini pedagoške intervencije. Dijete i djetinjstvo; mladi i mladenaštvo: okolinski i životni svijet. Socijalno-ekološki činitelji i odgojni utjecaji u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu: obitelj, škola, crkva, slobodno vrijeme, mediji, vršnjačke skupine. Kultura, subkultura, kontrakultura, alternativna kultura i životni stilovi mladih kao polje pedagoškog djelovanja. Razvojne-pedagoške teškoće, smetnje i intervencije. Pedagoška povijest djetinjstva i mladenaštva. Pedagogija djetinjstva i mladenaštva: predmet, sadržaj, istraživanje i polje praktičnog djelovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Baacke, D. (1984), Die 6- bis 12 jährigen. Beltz, Weinheim – Basel.
2. Baacke, D. (1986), Die 13- bis 18 jährigen. Urban – Schwarzenberg, Munchen - Berlin.
3. Gudjons, H. (1994), Pedagogija – temeljna znanja. Educa, Zagreb.
4. Key, E. (2000), Stoljeće djeteta. Educa, Zagreb.

Preporučena:

1. Perasović, B. (2001), Urbana plemena. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.
2. Sander, U., Vollbrecht, R. (1985), Zwischen Kindheit und Jugend. Juventa, Weinheim – Munchen.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati razvojne osobine i (ne)tipično ponašanje u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu. Shvatiti prirodne oblike reakcija i uzroke osobito karakteristične za pubertetsku i adolescentsku dob te mogućnosti i načine odgojno-socijalnog djelovanja na tijek razvoja.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Andragogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: nema

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Andragogija – osnovno pojmovlje. Povijesni razvoj obrazovanja odraslih. Teorije obrazovanja odraslih. Odrasla osoba i učenje odraslih. Andragoški programi. Sustav andragoških institucija. Metode u obrazovanju odraslih. E-learning i nove informacijske tehnologije u obrazovanju odraslih. Andragozi – stručnjaci za obrazovanje odraslih. Financiranje obrazovanja odraslih. Suvremeni andragoški razvoji u Hrvatskoj i u međunarodnom prostoru. UNESCO-ov program "Obrazovanje za sve". "Grundtvig program" za suradnju u obrazovanju odraslih Europske unije. Istraživanja u obrazovanju odraslih.

Literatura:

Osnovna:

1. Jarvis, P., *Adult Education and Lifelong Education*. London: Routledge Falmer, 2004.
2. Jarvis, P. (ur.), *Poučavanje: teorija i praksa*. Zagreb: Andragoški centar, 2003.
3. Tight, M., *Key Concepts in Adult Education*. 2nd ed. London: Routledge, 2002.

Preporučena:

1. Povjerenstvo za obrazovanje odraslih, *Strategija i akcijski plan obrazovanja odraslih*. Zagreb: Povjerenstvo za obrazovanje odraslih VRH, 2005.
2. Gartenschlager, U. i H. Hinzen (ur.), *Perspektive i tendencije obrazovanja odraslih u Europi*. Zagreb: Hrvatska zajednica pučkih otvorenih učilišta, 2000.
3. Tekuća godišta časopisa *Obrazovanje odraslih* (Zagreb) i *Adult Education and Development* (Bonn), te odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

U okviru kolegija studenti će steći uvid u osnovna pitanja andragoške teorije i prakse u Hrvatskoj i svijetu. Studenti će biti osposobljeni za razmatranje i kritičku refleksiju suvremenih andragoških problema i razvoja. Stečene kompetencije omogućit će im produbljeni andragoški studij ili ulazak u obrazovnu andragošku praksu.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: nema

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Terminološka i pojmovna određenja: permanentno obrazovanje/učenje, rekurentno/povratno obrazovanje, doživotno obrazovanje/učenje, daljnje obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje/učenje. Koncepti organizacije koja uči (learning organization) i društva koje uči/društva znanja (learning society). Europa kao društvo znanja (orijentacija Europske unije). "Memorandum Europske unije o cjeloživotnom učenju". Hrvatska prema društvu koje uči (program HAZU). Nove informacijske tehnologije u cjeloživotnom učenju. Upravljanje znanjem u društvu znanja. Gospodarstvo temeljeno na znanju (knowledge economy). Implikacije cjeloživotnog obrazovanja na obrazovnu politiku i praksu obrazovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Dryden, G. i J. Vos, *Revolucija u učenju*. Zagreb: Educa, 2001.
2. Medel-Anonuevo, Carolyn, *Lifelong Learning Discourses in Europe*. Hamburg: UNESCO Institute for Education.
3. Senge, M. P. et al., *Schools That Learn: A Fifth Discipline Fieldbook for Educators....* New York: Doubleday, 2000.
4. "Memorandum o cjeloživotnom učenju". 2000.

Preporučena:

1. OECD, *Knowledge Management in the Learning Society*. Paris: OECD, 2001.
2. HAZU, Deklaracija o znanju. Zagreb: HAZU, 2002. i HAZU, Hrvatska temeljena na znanju. Zagreb: HAZU, 2003.

Opće i specifične kompetencije:

Putem ovog kolegija studenti će steći temeljne spoznaje o suvremenoj problematici cjeloživotnog obrazovanja. Posebno će se analizirati tekuća nastojanja u Hrvatskoj i svijetu vezana za stvaranje društva koje uči. Kod studenata će se nastojati razviti senzibilitet prema cjeloživotnom učenju kao osobnoj životnoj orijentaciji.

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Antropologija odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski/engleski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **terensko istraživanje i pismeni ispit.**

Uvjet za pristupanje ispitu jest prihvaćeno izvješće o istraživanju. Konačna ocjena zbroj je ocjene izvješća i ocjene pismenog ispita.

Sadržaj:

U sklopu ovog predmeta studenti će upoznati središnje pojmove, teorijske modele i područja primjene antropologije obrazovanja. Pojasnit će se izvorišta, razvoj i doprinosi kulturne antropologije teoriji i praksi odgoja i obrazovanja. Naglasit će se pomaci do kojih u tom području dolazi primjenom etnografske metode, emske perspektive, interpretativne paradigme, simboličkog interakcionizma i kulturne ekologije. Usporedno će se analizirati prijenos i učenje kulture u jednostavnim i složenim zajednicama te ukazati na sličnosti i razlike između tradicijskih i suvremenih obrazaca odrastanja. Posebna pozornost posvetit će se pitanjima kulturne pismenosti i ulozi antropologije u utvrđivanju i rješavanju problema školskog neuspjeha u kulturno pluralnom društvu. Studenti će s pozicija teorija kulturnog diskontinuiteta, samoispunjajućeg proročanstva i etiketiranja analizirati odnose, statuse i uloge u školi te školske rituale i ceremonije, kako bi razumjeli učinke formalnog i skrivenog kurikulumu na rezultate učenja. Teorije otpora i konstitutivne akcije pomoći će im da razumiju vezu između etnocentrizma u obrazovanju, opozicijskog identiteta i napuštanja škole, ali i da kritički pristupe analizi nastavnih programa, sadržaja udžbenika te standarda i instrumenata za mjerenje znanja i sposobnosti.

Literatura:

Osnovna:

1. Camilleri, C. *Cultural Anthropology and Education*. London: Kogan Page i Pariz: UNESCO, 1986. (poglavlja: "Schools and the national culture problems in the West", str. 54-78).
2. Ogbu, J.U. "Ispitivanje ljudske inteligencije: Kulturno-ekološki pristup". *Napredak*: 135, 1994, 2, str. 141-153.
3. Ogbu, J. U. *Pedagoška antropologija* (Anthropology of Education). Zagreb: Školske novine, 1989.
4. Prosser, J. The evolution of school culture research." U: Prosser, J. (ur.) *School Culture* (<http://www.leeds.uk>; 1. listopada 2002, 14 str.).
5. Spajić-Vrkaš, V. *Odrastanje u tradicijskoj kulturi Hrvata: Tučepi*. Zagreb: Naklada MD, 1996.
6. Spajić-Vrkaš, V. "Antropologija odgoja i obrazovanja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu: Retrospektiva i perspektiva". *Etnološka tribina*: 31, 2001, 204-214.

7. Spajić-Vrkaš, V. "Kulturna antropologija, antropologija obrazovanja i dileme etnografske metode". *Istraživanja odgoja i obrazovanja*: 9, 1992, str. 5-18.

Preporučena:

1. Baranović, B. *"Slika" žene u udžbenicima književnosti*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja, 2000.
2. Broude, G.J. *Growing Up*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 1995.
3. Bruner, J. *Kultura obrazovanja*, Zagreb: Educa, 2000. (poglavlje: "Folk-pedagogija", str. 57-76).
4. Erlich, V. *U društvu s čovjekom: Tragom njegovih kulturnih i socijalnih tekovina*. Zagreb: Naprijed, 1968.
5. Skledar, N. *Čovjek i kultura: Uvod u socio-kulturnu antropologiju*. Zagreb: Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta, 2001. (poglavlja: "Dimenzije antropologije", str. 33-88; "Pregled antropologijskih teorija", str. 140-166).
6. Spajić-Vrkaš, V. "Tradicija i vertikalna klasifikacija obiteljskih odnosa". *Društvena istraživanja*: 4, 1995, 4/5 (18/19), 451-463.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje i prihvaćanje utemeljenosti odgoja i obrazovanja u kulturnim vrijednostima i procesima

Specifične: poznavanje i razumijevanje ključnih pojmova, teorijskih i praktičnih doprinosa antropologije području odgoja i obrazovanja; razvoj analitičkih vještina i vještina kritičkog mišljenja; prihvaćanje antropološke perspektive u pristupu odgoju i obrazovanju; razumijevanje posebnosti kvalitativnog istraživačkog postupka i ovladavanje tehnikama etnografskog istraživanja

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Obrazovne politike**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Obrazovne politike – temeljno pojmovlje. Obrazovanje kao političko područje. Definiranje ciljeva. Određivanje sredstava: struktura, sadržaji, metode. Implementacija obrazovne politike. Pluralizam u obrazovanju. Obrazovna politika i posebne socijalne i obrazovne skupine – jednakost u obrazovanju. Centralizacija i decentralizacija obrazovanja. Koncepti kvalitete u obrazovanju. Standardi u obrazovanju i katalogi znanja. Vrednovanje obrazovanja i matura. PISA program – implikacije za hrvatsko obrazovanje. Nove informacijske tehnologije i politika informatizacije obrazovanja. Politika upravljanja i financiranja obrazovanja. Privatizacija obrazovanja. Suvremeni reformski projekti. Istraživanje obrazovanja i utemeljenje obrazovne politike.

Literatura:

Osnovna:

1. Legrand, L. *Obrazovne politike*. Zagreb: Educa, 1993.
2. Stoll, L. i D. Fink, *Mijenjajmo naše škole: kako unaprijediti kvalitetu i djelotvornost naših škola*. Zagreb: Educa, 2000.
3. OECD, *Educational Policy Analysis 2003*. Paris: OECD, 2003.

Preporučena:

1. OECD, *Education at a Glance: OECD Indicators, 2003 Edition*. Paris: OECD, 2004.
2. Tekuće godište časopisa *Journal of Educational Policy* (London: Taylor and Francis Group)
3. Odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

Ovaj kolegij osigurat će studentima znanja o nekim temeljnim pitanjima utvrđivanja i implementacije obrazovne politike. U okviru kolegija analizirat će se recentne reformske promjene u obrazovanju. Studenti će steći osnove za razumijevanje tekućih obrazovnopoličkih razvoja.

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Kritičke teorije obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (predavanje, analiza teksta, Internet pretraživanje, diskusija, rad u paru, timski rad)

Uvjeti: **nema**

Ispit: kritička analiza teksta i/ili slike prema uputama

Sadržaj :

Svrha ovog predmeta jest detaljna obrada nekih od najznačajnijih suvremenih kritičara obrazovanja koji su svojim radovima i djelovanjem doveli do značajnih promjena u pristupu istraživanju, politici i praksi obrazovanja u svijetu. U uvodnom dijelu objasniti će se izvorišta i kontekst kritičkog diskursa, osobito ideje progresivnih pokreta s početka 20. stoljeća te utjecaj Frankfurtske škole, postmodernizma i feminističkih teorija. U većem dijelu programa studenti će detaljno obrađivati ideje P. Freira o obrazovnom bankingu, dijaloškoj akciji i pedagogiji nade; M. Applea o odnosu između društvene moći, proizvodnje znanja i pedagogije; H. Girouxa o graničnoj pedagogiji i učitelju kao transformativnom intelektualcu; P. McLarena o školovanju kao ritualnoj izvedbi; P. Bourdieua o transmisiji kulturnog kapitala; D. Kellnera o kritičkom čitanju slike i još nekih predstavnika njemačke emancipacijske pedagogije. U posljednjem dijelu studenti će neke od tih ideja provjeravati na tekstovima prosvjetno-političke, znanstveno-istraživačke i nastavno-metodičke naravi.

Literatura:

Osnovna:

1. Apple, M.W. *Ideology and Curriculum*. New York: Routledge, 1990.
2. Freire, P. *Pedagogy of Freedom: Ethics, Democracy, and Civic Courage*. Rowman and Littlefield, 1998 (poglavlja: "Teaching Is Not Just Transferring Knowledge", str. 49-84; "Teaching is a Human Act", str. 85-129).
3. Spajić-Vrkaš, V. "Pokušaj redefiniranja naobrazbe elita i modernizacije školovanja u kontekstu europskih integracija." U: Čengiđ, D. i Rogić, I. (ur.) *Upravljačke elite i modernizacija*. Zagreb: Institut društvenih znanosti 'Ivo Pilar', 2001., 167-194.
4. Spajić-Vrkaš, V. "The emergence of multiculturalism in education: From ignorance to separation through recognition." U: Mesić, M. (ur.) *Experience and Perspectives of Multiculturalism: Croatia in Comparison to Other Multicultural Societies*. Zagreb: FFPress i Croatian Commission for UNESCO, 2004, 87-101.

Preporučena:

1. Aronowitz, S. and Giroux, H.A. *Postmodern Education: Politics, Culture and Social Criticism*. University of Minnesota Press, 1991 (poglavlje "Border pedagogy in the age of postmodernism", str. 114-135).
2. Spajić-Vrkaš, V. "Visions, provisions and reality: Political changes and education for democratic citizenship in Croatia." *Cambridge Journal of Education*: Vol. 33, 2003, br. 1, 33- 51.
3. Best, S. i Kellner, D. *Postmodern Theory: Critical Interrogation*. London: Macmillan, 1994.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje središnjih pojmova, polazišta i razvoja kritičkog pristupa obrazovanju; uočavanje sličnosti i posebnosti kritičkih teorija; razumijevanje uloge škole u društvenoj reprodukciji.

Specifične: vještine identifikacije problema, kritičke analize i intepretacije, multiperspektivnosti, poredbenog mišljenja, iznošenja dokaza i izvođenja zaključaka; prihvaćanje kritičkog pristupa kao temelja pedagojske prakse

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Međunarodno obrazovanje**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Međunarodno obrazovanje – studijsko i istraživačko područje. Temeljno pojmovlje u međunarodnom obrazovanju. Internacionalizacija obrazovanja kao suvremena obrazovna pojava. Međunarodni studenti i transnacionalna sveučilišta. Programi Europske unije koji potiču međunarodno obrazovanje: Socrates (Comenius, Erasmus, Grundtvig, Lingua, Minerva, Erasmus Mundus), Leonardo da Vinci, Tempus. Europska dimenzija u obrazovanju. Programi i uloga ključnih međunarodnih organizacija u promoviranju međunarodnog obrazovanja: UNESCO, OECD i Vijeće Europe. Hrvatsko obrazovanje i procesi internacionalizacije obrazovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Delors, J. *Učenje: blago u nama. Izvješće UNESCO-u Međunarodnog povjerenstva za razvoj obrazovanja za 21. stoljeće*. Zagreb: Educa, 1998.
2. Povjerenstvo Europske zajednice, *Prema društvu koje uči. Poučavanje i učenje (Bijeli dokument o obrazovanju)*. Zagreb: Educa, 1996.
3. OECD, *Internationalization of Higher Education*. Paris: OECD, 2004.

Preporučena:

1. OECD, *Internationalization and Trade in Higher Education: Trends, Opportunities and Challenges*. Paris: OECD, 2004.
2. Tekuće godište časopisa *Prospects* (UNESCO, Paris).
3. Odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s osnovnim problemima i procesima internacionalizacije obrazovanja. Težište je na proučavanju programa Europske unije i aktivnostima međunarodnih organizacija koje igraju ključnu ulogu u međunarodnom obrazovanju. Stečena znanja studentima mogu biti od koristi pri planiranju osobnog sudjelovanja u studentskim razmjenama u "Europskom prostoru visokog obrazovanja".

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Psihologija odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Ciljevi psihologije obrazovanja. Determinante ishoda učenja: osobine učenika i karakteristike obrazovnog konteksta. Primjena teorijskih pristupa procesu učenja u školskom kontekstu. Pristupi poučavanju. Poučavanje vještina učenja. Školsko okruženje i učenje, Primjena teorija motivacije u školskom kontekstu, Strategije za poticanje motivacije u učenju, Interesi i emocije u školskom kontekstu, Razredna klima, Razredna disciplina, Procjenjivanje i mjerenje školskog postignuća učenika.

Literatura:

Osnovna:

1. Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003.) *Psihologija obrazovanja*, Zagreb: IEP.
2. Woolfolk, A. (2005.) *Educational psychology*, Boston, Allyn i Bacon

Preporučena:

1. Barth, B.M. (2004.) *Razumjeti što djeca razumiju*, Zagreb, Profil International.
2. Zarevski (ur.) (2000.) *Učitelji za učitelje*, Zagreb, IEP.
3. Brdar, I. i Rijavec, M. (1998.) *Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu*, Zagreb, IEP.
4. Gossen, D.C. (1995.) *Restitucija- preobrazba školske discipline*, Zagreb, Alinea

Opće i specifične kompetencije:

Studenti će upoznati glavne pojmove, teorijske modele i metode istraživanja u području učenja i poučavanja. Očekuje se da studenti shvate odnos između procesa poučavanja i ishoda učenja u pojedinim akademskim domenama. Moći će objasniti nastavnicima značenje i posljedice pojedinih pristupa poučavanju, te će moći primijeniti u radu s učenicima postupke za poticanje razvoja strategija i tehnika učenja i vještina poučavanja. Studenti će moći pokazati razumijevanje teorijskih modela u području motivacije i socijalnih procesa u školskom kontekstu. Studenti će moći objasniti odnos

između školskog okruženja i procesa učenja i poučavanja, kao i odnos između motivacijskih i socijalno-emocionalnih varijabli i školskog postignuća. Studenti će moći planirati i primjenjivati postupke za utvrđivanje i poticanje motivacije za učenje kao i odgovarajuće postupke za utvrđivanje i unapređenje socijalnih odnosa u razredu i uspostavu razredne discipline.

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Sociologija odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Društveni i povijesni kontekst obrazovanja; Sociologija obrazovanja – nastanak i razvoj (teorijska polazišta; funkcionalističko, konfliktno, liberalno, interakcionističko); Obrazovanje i socijalne promjene (društvena reprodukcija, mobilnost, konflikti), Institucionalni sustavi obrazovanja (obitelj i škola); Obrazovanje i kultura (tradicija, religija, mediji); Obrazovanje i razvoj (kulturni kapital, tržište rada i znanja); Globalizacija i obrazovne perspektive (tehnološke i socijalne promjene, ekološko obrazovanje); Budućnost obrazovanja i uloga nastavnika (ekološka kriza, modernizacija društva i obrazovanja).

Literatura:

Osnovna:

1. Durkheim, E. (1996), *Obrazovanje i sociologija*. Societas (Zavod za sociologiju), Zagreb.
2. Haralambus, M. (2002), *Sociologija – teme i perspektive* (pog. XI), Golden marketing, Zagreb

Preporučena:

1. Ballantine, J.H. (1993), *The Sociology of Education*. Prentice-Hall, Inc, New Jersey.
2. Delors, J. (1998), *Učenje: blago u nama*. Educa, Zagreb.
3. Lesourne, J. (2000), *Obrazovanje & društvo*. Znamen, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznavanjem sa sadržajima kolegija studenti će steći osnovna, opća znanja iz područja studija te dodatna znanja i intelektualne vještine koje će pridonijeti kompetentnosti njihove nastavničke uloge.

Znanja: stjecanje dodatnih znanja o teoretskim polazištima suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole), što će pripomoći boljem razumijevanju društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja učenika.

Vještine: osposobljavanje za prepoznavanje utjecaja socijalnog sustava na život u obrazovnom sustavu i primjene strukovnih socioloških znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju.

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Razvojne i obrazovne strategije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Globalne, regionalne i lokalne osobitosti razvoja i opća određenja suvremene škole,
- Elementi sukladnosti i usuglašavanja nacionalnog razvoja i obrazovanja,
- Strategije nacionalnog razvoja i nacionalni kurikulum,
- Opće odrednice suvremene škole i njezine prilagodbe kontekstualnim značajkama,
- Integracijski procesi i internacionalizacija obrazovanja,
- Reformologijski pristup obrazovanju; učinak i kvaliteta,
- Dinamika promjena u društvu i prilagodbe suvremene škole (društvo znanja),
- Promjene i optimalizacija nacionalnog sustava odgoja i obrazovanja ,
- Strategije održivog razvoja i obrazovanje za održivi razvoj,
- Razvoj, kvaliteta znanja i cijeloživotno učenje,
- Znanje i vrste znanja kao temeljni kapital razvoja,
- Postindustrijske koncepcije razvoja i njihove posljedice po obrazovanje,
- Tržište rada, tehnologije i znanja,
- Kompetitivni elementi razvoja i obrazovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Mijatović, A. (1998), *Obrazovanje za 21. stoljeće*, Zagreb, HPKZ
2. Mijatović, A. (2002) , *Obrazovna revolucija*, Samobor, «Hrvatski zemljopis»

Preporučena:

1. Mijatović, A. (1992), *Izgradnja i organizacija sustava obrazovanja*, Zagreb, «Školske novine»
2. Izbor priloga iz literature i periodike (npr. Drucker, P. /2002/ Next society))

Opće i specifične kompetencije:

Utemeljiti znanstvena stajališta studenata o međusobnoj uvjetovanosti razvoja i obrazovanja na primjerima odabrane skupine razvijenih zemalja. Uputiti studente na analitičke i druge elemente putem kojih se može objasniti i korelirati kauzalitet obrazovanja i razvoja svakog društva. Osobita važnost kolegija je u razvijanju sposobnosti razumijevanja reformskih koncepata i novih pristupa u promjenama obrazovanja.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIJSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Ustanove ranog odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja, seminar, praktikum**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni** (procjena i samoprocjena pismenih uradaka)

Sadržaj:

- Povijesni pregled razvoja ustanova za rani odgoj, zavodi za nahodčad , dječja zabavišta, pjestovališta, obdaništa, dječji vrtići.
- Društveno-političko i kulturno naslijeđe uz dominantne psihologijske i pedagozijske teorije kao bitni čimbenici ustroja ovih ustanova, izdvajamo industrijski model i postindustrijski .
- Industrijski model ustroja - glavne značajke (u našim uvjetima do devedesetih godina): uniformnost organizacije, autoritarnost rukovođenja, hijerarhija i kontrola, stroga organizacija (uniformna za cijelu zemlju) procesa odgoja i obrazovanja, dominantnost organiziranog poučavanja, strukturirani programi odgojno-obrazovnog rada, odvojenost dječjih jaslica od vrtića, nedostatak komunikacije među odgajateljima i s roditeljima, brojnost djece u odgojnim grupama.
- Postindustrijski model - ustroj ustanova za 21 stoljeće: sustavni pristup kontinuiranom mijenjanju ovih ustanova- stvaranja zajednica koje uče, promjena načina rukovođenja ustanovama – ekologija vođenja, od hijerarhijski nametnute kontrole prema samokontroli, samoorganizaciji i samousavršavanju procesa odgoja i obrazovanja, stvaranje okruženja za kontinuirano učenje svih sudionika , inkluzija djece s posebnim potrebama i pravima, uključivanje roditelja i članova lokalne zajednice, kontinuirano razvijanje kurikuluma ranog odgoja, odgoj djece do treće godine integralni su dio ovih ustanova, autonomnost i odgovornost ustanova za svoj razvoj.

Literatura:

Osnovna:

1. Miljak,A.;Vujičić.L. (2002.): *Vrtić u skladu s dječjom prirodom*. Rovinj, Dječji centar Neven. (str. 10- 40.)
2. Stoll,L.; Fink.D. (2000.): *Mijenjajmo naše škole*. Zagreb, Educa. (str. 49 –141.)
3. Senge,P.(2003.) :*Peta disciplina*. Zagreb, Mozaik knjiga. (str. 15- 227.)

Preporučena :

1. Dahlberg,G.;Moss.P.;Pence. A. (1999): *Beyond Quality in Early Childhood Education and Care*. London, Falmer press.
2. Moss.P.; Pence. A. (1994.):*Valuing Quality in Early Childhood Services*.London,Paul Chapman pub.
3. Giudici,C.; Rinaldi.C. (eds) (2002.) :*Making learning Visible*. Reggio Emilia, Reggio Children.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i praktikumima uz pomoć predavača, ovladaju temeljnim spoznaja o važnosti suvremene organizacije ustanova, posebice ranog odgoja djece, kako bi se osposobili za razumijevanje i anticipaciju promjena koje su sastavni dio suvremenog svijeta, te da kroz tu prizmu mogu procjenjivati postojeću praksu u ustanovama.

Specifične: poznavanje i razumijevanja društvenog i kulturnog naslijeđa kao važnih čimbenika ustroja ovih ustanova (aplikacije modela takvih modela), načina i mogućnosti dubinske pretvorbe ovih ustanova: od autoritarno vođenih organizacija izvršiti dubinsku pretvorbu u ustanove- zajednice koje uče obrazloženi primjerima iz neposredne prakse, upoznati ih s važnošću ekologije vođenja ovih ustanova.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Školski podsustavi**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Specifičnosti globalnog odnosa škola – društvo. Međutjecaj dinamike promjena i razvoja u odnosima škole i društva. Škola kao institucija. Vrste i stupnjevi škola. Zadaće škole: (Poučavanje i obavještanje, Odgoj, Socijalizacija, Motivacija i kreativnost, Posebne zadaće); Značenje škole: (Položaj i važnost škole, Politička i društvena aktualnost škole, Granice škole). Škola i društvene skupine. Škola i država: (Ustanovljenje moderne škole, Nadležnost države u školskim pitanjima, Problem privatnih škola); Škola i crkva- vjerske zajednice, Škola i društvo: (Škola kao društvena ustanova, Škola i socijalni napredak); Škola i gospodarstvo: (Pedagoška relevantnost privrede, Dodirne točke škole i gospodarstva), Škola i roditelji: (Institucionalizacija zajedničkog rada, Mogućnost kontakata, Granice kooperacije); Ostali odnosi, Položaj škole naspram društvenih skupina: (Nastanak duhovne moći utjecajem škole, Relativna autonomija škole).

Literatura:

Osnovna:

1. Antić, S. (uredio) (1995). Europska orijentacija hrvatskog školstva. HPKZ, Zagreb
2. Gudjons, H., (1994). Pedagogija – temeljna znanja. Educa, Zagreb, (Poglavlje: Teorije škole i obrazovanje, str. 205.-227.)
3. Jurić, V. (2004). Metodika rada školskog pedagoga. Školska knjiga, Zagreb
4. Mijatović, A. (1994). Osnove ustroja školskog sustava. Školske novine, Zagreb

Preporučena:

1. Antić, S. (1993). Školstvo u svijetu. HPKZ, Zagreb
2. Cindrić, M. (1998). Pripravnici u školskom sustavu. Empirija, Zagreb
3. Jurić, V. (1999). Razvojni smjer školskih teorija. Osnove suvremene pedagogije, HPKZ, Zagreb.
4. Vrclj, S. (2000). Školska pedagogija. Filozofski fakultet, Rijeka

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati školski sustav kao društveni podsustav, ali i podsustave škola. Razumjeti funkciju sustava i njihovu horizontalnu i vertikalnu povezanost. Upoznati temeljne funkcije škole i uvjete za njihovo ostvarenje. Razviti kritički odnos spram školskih sustava, razumjeti sudjelovanje u njihovoj promjeni i/ili reformi.

NAZIV MODULA: INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE

NAZIV KOLEGIJA: Visokoškolsko obrazovanje

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Visokoškolsko obrazovanje – temeljno pojmovlje. Povijesni razvoj visokog obrazovanja. Programi u visokom obrazovanju. Suvremene metode u visokoškolskoj nastavi. Oblici studiranja, nove informacijske tehnologije i e-learning. Institucije visokog obrazovanja – tradicionalne i virtualne. Studentsko tijelo i visokoškolski nastavnici. Reforme visokog obrazovanja. Bolonjski proces i stvaranje "Europskog prostora visokog obrazovanja". Europski sustav prijenosa bodova (ECTS sustav). Studentske i akademske razmjene. Problem odljeva mozgova. Jamstvo kvalitete, akreditacija u visokom obrazovanju i akademsko priznavanje. Financiranje visokog obrazovanja, tržišne snage i suvremeni procesi privatizacije u visokom obrazovanju.

Literatura:

Osnovna:

1. Europski sustav prijenosa bodova (ECTS), *Sveučilišni vjesnik (Zagreb)*, vol. XXVI, 2000, poseban broj.
2. *Quality Assurance and Accreditation: A Glossary of Basic Trends and Definitions*, prepared by L. Vlasceanu, L. Grünberg, and D. Pârlea. Bucharest: UNESCO-CEPES, 2004.
3. *Trends and Developments in Higher Education in Europe*, prepared by European Centre for Higher Education, Paris: UNESCO, 2003.

Preporučena:

1. OECD, *E-learning in Higher Education*. Paris: OECD, 2005.
2. *Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*. Zagreb: Narodne novine, 2003.
3. Tekuće godište časopisa *Higher Education: The International Journal of Higher Education and Educational Planning*. (Kluwer Academic Publishers), te odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

Cilj ovog kolegija je osigurati studentima uvid u neka temeljna pitanja suvremenog visokog obrazovanja. Studenti će spoznati suvremeno stanje i razvoje u visokom obrazovanju u Hrvatskoj i svijetu, a napose u Europi.

NAZIV MODULA: INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE

NAZIV KOLEGIJA: **Domski odgoj**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara, terenska nastava**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **Pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Temelji domskog odgoja, povijesna i suvremena određenja
- Domska pedagogija: predmet i područje istraživanja.
- Vrste domova: dječji, učenički, specijalni, odgojni... - pojmovna određenja i mjesto u odgojno-obrazovnom sustavu.
- Oblici i sadržaji odgojno-obrazovnog rada u domovima.
- Organizacija i upravljanje domom
- Upoznavanje, praćenje i vrednovanje odgojnog rada u domu.
- Funkcija odgajatelja i metodika odgojnog rada.
- Domski kurikulum.

Literatura:

Osnovna:

1. Hrvatić, N. (2002), *Domska pedagogija: od teorije do odgojne prakse*, Zbornik radova: odnos pedagogijske teorije i pedagoške prakse, Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka.
2. Klapan, A. (1996), *Učenje u učeničkom domu*, Rijeka, Pedagoški fakultet u Rijeci.
3. Rosić, V. (2001), *Domski odgoj*, Grafrade, Rijeka.
4. Vukasović, A. (2001), *Pedagogija*, (Pog. VI-Odgoj u domovima), HKZ "MI", Zagreb.

Preporučena:

1. Klapan, A., Vrcelj, S. (1991), *Dosezi pedagoške misli o domskom odgoju u Hrvatskoj*, HPKZ, Zagreb.
2. Mehringer, A. (2003), *Mala specijalna pedagogija*, Educa, Zagreb.
3. Rosić, V. (1996), *Odgojno-obrazovni rad u učeničkom domu*, Pedagoški fakultet u Rijeci, Rijeka.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i terenskoj nastavi uz pomoć predavača, ovladaju temeljnim spoznaja o važnosti domskog odgoja, njegovog utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja.

Specifične: ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u domsku pedagogiju kao jedne od sastavnice institucionalnog odgoja i obrazovanja.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Alternativne pedagoške ideje i škole**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni** (i seminarske radne obveze)

Sadržaj:

Društvena uvjetovanost, pojava, važnost i pregled alternativnih pedagoških ideja i škola. Pedagoški projekti i posljedice reformne pedagogije. Pedagoško-didaktičke koncepcije, organizacija i praksa važnijih alternativnih škola (Montessori, Waldorf, Freinet, Summerhil, Laborschule, Barbiana, Tvind). Današnje privatne škole kao alternativni pokušaji. Kurikularne osobitosti alternativnih škola. Pedagoški pluralizam suvremenih školskih sustava u obzoru alternativnih ideja. Znanstvena utemeljenost alternativnih pedagoških ideja i škola.

Literatura:

Osnovna:

1. Jakopović, S. (1984), *Pokret radne škole u Hrvatskoj*. NIRO Školske novine, Zagreb.
2. Matijević, M. (2001), *Alternativne škole*. Tipex, Zagreb.
3. Previšić, V. (1992), *Alternativne škole: teorijska polazišta i praktični dosezi*. U: Prema slobodnoj školi. Institut za pedagoška istraživanja, Zagreb.

Preporučena:

1. Walford, G. (1992), *Privatne škole – iskustva u deset zemalja*. Educa, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati različite alternativne pedagoške ideje, pokrete i pravce koji su utjecali na pojavu, ustroj, organizaciju i rad alternativnih škola u svijetu i u nas. Studenti će steći znanja o pedagoškim, didaktičkim i metodičkim rješenjima u alternativnim, privatnim i slobodnim školama (osobito u odnosu prema državnima), i mogućnosti primjene nekih od alternativnih pokušaja u današnjim javnim školama.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Virtualno obrazovanje**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja, vježbe, proseminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Obrazovanje u realnom i virtualnom okruženju (e-education, e-learning, e-teaching, virtual education, virtual classroom, distance education)
- Individualne i sistemske pretpostavke za korištenje virtualnih sustava
- Otvoreni i zatvoreni sustavi virtualnog obrazovnog okruženja
- Prednosti i primjerenost virtualnog obrazovanja i izobrazbe
- Cjeloživotno učenje i sustavi virtualnog obrazovanja
- Stvaranje komercijalnog tržišta obrazovanja i izobrazbe
- Obrazovno poduzetništvo i tržište znanja
- Virtualni sustavi obrazovanja i akademska znanja
- Didaktičke i metodičke implikacije učenja i obrazovanja putem virtualnih sustava
- Evaluacija i samoevaluacija znanja u virtualnim sustavima obrazovanja
- Sustavi virtualne izobrazbe i razvoja profesionalnih kompeticija
- Kombinirani sustavi realnog i virtualnog obrazovanja
- Osobe sa smetnjama u razvoju i virtualni sustavi obrazovanja,
- Tutorski sustavi učenja i sustavi pouke i učenja pomoću umjetne inteligencije

Literatura:

Osnovna:

1. www.jonesknowledge.com
2. www.euridyce.org
3. www.UNESCO.org
4. www.OECD.org

Preporučena:

1. Betes, T. (2001), *National strategies for e-learning in post-secondary education*, UNESCO, Paris
2. D'Antoni, S. (2003), *The virtual University models and messages learned from case study* (virtual publication), UNESCO, Paris
Članci i prikazi s drugih web adresa i recentne znanstvene periodike

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s postojećim i dolazećim razvojem novih brzo dostupnih i raznovrsnih virtualnih izvora stjecanja znanja na različitim razinama školskog sustava, organizacijom, prednostima i mogućnosti pune individualizacije cjeloživotnog učenja. Prepoznavanje vrste i razine usvojenosti znanja.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Uvod u pedagojska istraživanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

- Idiografički i nometetički pristup proučavanju pedagoških problema. Značaj istraživanja odgoja i obrazovanja. Povijesni razvoj. Odnos hipoteze i teorije.
- Vrste istraživanja: temeljna, razvojna, primijenjena i akcijska. Longitudinalni i transverzalni pristup istraživanjima. Deskriptivna i kauzalna istraživanja.
- Osnovne paradigme istraživanja odgoja i obrazovanja.
- Izrada projekta istraživanja.
- Provođenje istraživanja. Etika istraživačkog čina.
- Odabiranje uzorka istraživanja. Vrste uzoraka.
- Osnove statističke obrade podataka
- Izrada izvješća o istraživanju. Vrste znanstvenih i stručnih tekstova.

Literatura:

Osnovna:

1. Mužić, V. (2004.): *Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja* (2. prošireno izdanje). Zagreb: Eduka.
2. Silobrčić, V. (2000.) *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*. Zagreb: Medicinska naklada.

Preporučena:

1. Matijević, M.; Mužić, V. i Jokić, M. (2003.): *Istraživati i objavljivati –elementi metodološke pismenosti u pedagogiji*. Zagreb:HPKZ.
2. Keeves, J. P., Lakomsky, G. (1999): *Issues in Educational Research*. N.Y.: Pergamon. ili po izboru neka druga knjiga na str. jeziku iz područja metodologije
3. Sekulić-Majurec, A. (2000.): *Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima*

pedagoških fenomena – neke aktualne dileme. Napredak, 141 (3): 289-300.

4. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo vadis metodologija pedagogije? U: Rosić, V.(ur.): *Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja. Zbornik radova Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 27-39.*

Opće i specifične kompetencije:

Opće: shvaćanje značaja pedagoških istraživanja za razvoj pedagogije.

Specifične: razviti temeljnu znanstvenu pismenost. Osposobiti studente za praćenje znanstvene i stručne literature i poticanje i provođenje istraživanja u pedagoškoj praksi.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Kvantitativna istraživanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: položeni kolegij **Uvod u pedagojska istraživanja**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Osnovne značajke kvantitativno usmjerenih istraživanja.
- Izvori podataka u pedagoškim istraživanjima. Problem mjerenja: direktno i indirektno mjerenje. Hipotetski konstrukti, intervenirajuće i manifestne varijable u pedagojskim istraživanjima. Mjerne ljestvice.
- Osnovne značajke eksperimenta. Osnovni eksperimentalni nacrti.
- Pokusi i kvazi-pokusi. Ex-post facto eksperiment.
- Statistika, njena povijest i uloga u opisivanju i istraživanju pedagoških pojava i problema. Deskriptivna i induktivna statistika.

Literatura:

Osnovna:

1. Halmi, A.(1999.): *Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima*. Zagreb: Alinea (Poglavlja: 1., 3., 4. i dio 5.)
2. Mužić, V. (1996): *Paradigmatski aspekti odnosa kvalitativnog i kvantitativnog vrednovanja odgojno-obrazovnog procesa*. U: Vrednovanje obrazovnog procesa, programa, ostvarivanja, učinka (ur. A. Peko i V. Mužić). Osijek: Pedagoški fakultet, str. 1-27.
3. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo vadis metodologija pedagogije? U: Rosić, V.(ur.): *Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja*. Zbornik radova Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 27-39.

Preporučena:

1. Kovačević, M. (ur.. 1992.): *Standardi za psihološko-pedagoško testiranje*. Zagreb: Educa.
2. Mužić, V. (1993.): *Kako nadmudriti test*. Zagreb: Školske novine.
3. Kumar, R. (1999): *Research Methodology*. London: Sage.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s osnovnim spoznajama koje ih osposobljavaju za planiranje i provođenje jednostavnijih kvantitativno usmjerenih istraživanja u području odgoja i obrazovanja i kritičko praćenje znanstvene i stručne literature.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Kvalitativna istraživanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (izrada projekta kvalitativno usmjerenog istraživanja)

Uvjeti: položeni kolegij **Uvod u pedagojska istraživanja**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

- Osnovne značajke kvantitativno usmjerenih istraživanja.
- Akcijska istraživanja
- Studije slučaja
- Etnografska istraživanja
- Studije života i ostale metode povijesnih istraživanja. Analize sadržaja.
- Problem analize i razredbe podataka kvalitativnih istraživanja

Literatura:

Osnovna:

1. Halmi: A.(1996.):*Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima*. Zagreb: Pravni fakultet - Studijski centar socijalnog rada (samo odr. poglavlja).
2. Sekulić-Majurec, A. (1994.): *Akcijska istraživanja u praksi školskih pedagoga*. U: Vrgoč, H. (ur.): Iz prakse pedagoga osnovne škole. Zagreb, HPKZ, str. 9-16.
3. Sekulić-Majurec, A. (2000.): *Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme*. *Napredak*, 141 (3): 289-300.

Preporučena:

1. Mason, J. (1996): *Qualitative Researching*. London: Sage
2. Milles, M. B.; Huberman, M., A. (1994): *Qualitative Data Analysis*. London: Sage.
3. Mužić, V. (2000.): *Stalno i promjenjivo u metodologiji pedagojske znanosti*. *Napredak* 141(3): 281-288.
4. Robinson, V. (1993): *Problem Based Methodology*. Oxford: Pergamon Press.
5. Spajić-Vrkaš, v. (1992): *Kulturna antropologija, antropologija obrazovanja i dileme etnografske metode*. *Istraživanja odgoja i obrazovanja*, 1(9), 5-18.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s osnovnim spoznajama koje ih osposobljavaju za planiranje i provođenje jednostavnijih kvalitativno usmjerenih istraživanja u području odgoja i obrazovanja i kritičko praćenje znanstvene i stručne literature.

NAZIV MODULA: PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA

Naziv kolegija: **Informacijski sustavi i baze podataka u obrazovanju**

ECTS-bodovi: **5**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: seminar i vježbe

Uvjeti: nema

Ispit: usmeni i pismeni

Sadržaj:

Informacijski sustavi u obrazovanju. Baze podataka o obrazovanju. Informacijski izvori u području znanosti o odgoju i obrazovanju. Internet i www. Organizacija obrazovnih informacija na webu. Vrste mrežnih stanica. Strategije pretraživanja obrazovnih informacija putem weba i osnovni alati za pretraživanje. Krićka evaluacija i izbor valjanih obrazovnih informacija. Interpretacija i služenje informacijama tijekom studija znanosti o odgoju. Primjeri važnijih informacijskih sustava i baza podataka u/o obrazovanju u Hrvatskoj, Europi i svijetu: Centar za online baze podataka - baze podataka za istraživaćku i akademsku zajednicu (Institut Ruđer Bošković i CARNet); UNESCO IBE Databanks (International Bureau of Education); EURYDICE (Education in Europe network; CEDEFOP/VET Internet Resources; OECD Education Database; ERIC (Education Resources Information Center, SAD), World Academic Database i dr.

Literatura:

Osnovna:

1. *Online baze podataka: priručnik za pretraživanje*. Zagreb: CARNet, 2004.
2. Špiranec, S. (2004), *Virtualna učionica NSK ili kako su knjižnice zakucale na vrata e-ućenja*, Edupoint (CARNet časopis), Zagreb, god. IV, br. 25.
3. *The e-Learning Action Plan: Designing Tomorrow's Education*. Brusells: Commission of the European Communities, 2001.

Preporučena:

1. *Program virtualne edukacije Nacionalne i sveučilišne knjižnice*. Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2004.
2. Tekstovi koji upućuju na online korištenje Interneta i weba.

Opće i specifićne kompetencije:

U okviru ovog kolegija studenti će upoznati najvažnije informacijske sustave i baze podataka u/o obrazovanju. Putem praktičnog rada osposobit će se za pristup informacijama, pronalaženje, vrednovanje i interpretaciju obrazovnih informacija u realnom i virtualnom okruženju.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Statistika u pedagojskim istraživanjima**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

- Uloga statistike u istraživanjima odgoja i obrazovanja.
- Tabeliranje i grafičko prikazivanje podataka.
- Indexi i relativni brojevi.
- Srednje vrijednosti.
- Mjere raspršenja.
- Umjeravanje.
- Korelacija.
- Procjena parametara osnovnog skupa.
- Testiranje hipoteze o razlici među parametrima.
- Neparometrijske procjene.

Literatura:

Osnovna:

1. Petz, B. (1981.): *Osnovne statističke metode za nematematičare*. Zagreb: SNL.

Preporučena:

1. Cohen, L.; Holliday, M. (1996): *Practical Statistic for Students*. London: Paul Chapman Publishing Ltd.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s osnovnim postupcima obrade podataka u pedagoškim istraživanjima.

Osposobiti ih za pravilnu pedagošku interpretaciju statističkih pokazatelja i bolje razumijevanje znanstvene i stručne literature.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Istraživački instrumenti i evaluacija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

- Postupci i instrumenti sakupljanja podataka, usporedni oblici i baterije instrumenata
- Osnovne metrijske značajke instrumenata
- Analiza pedagoške dokumentacije, evidencijske liste
- Sustavno promatranje,
- Intervjuiranje
- Anketiranje
- Testiranje
- Suđenje i prosuđivanje

Literatura:

Osnovna:

1. Andrić, V. (1981.): *Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske.
2. Kovačević, M. (ur.). 1992.): *Standardi za psihološko-pedagoško testiranje*. Zagreb: Educa.
3. Mužić, V. (1993.): *Kako nadmudriti test*. Zagreb: Školske novine.

Preporučena:

1. Cohen, L.; Holliday, M. (1996): *Practical Statistic for Students*. London: Paul Chapman Publishing Ltd, London 1996.
2. Foster, P (1996): *Observing Schools (A Methodological Guide)*. London: Paul Chapman Publishing Ltd.
3. Gronlund, N.E. (1985): *Measurement and Evaluation in Teaching*. London: MacMillan Publishing Comp.
4. Martens, D. M. (1997): *Research Methods in Education and Psychology*. London: Sage.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s postupcima i instrumentima primjenjivim u pedagojskim istraživanjima te ih osposobiti za njihov izbor, izradu, obradu i interpretaciju dobivenih rezultata.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Osnove specijalne pedagogije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (terenska nastava)

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Specijalna pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet, područje, sadržaj, zadaci i metode.
- Individualne sličnosti i razlike u razvoju djece i mladeži (intravarijabilitet i intervarijabilitet), vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća: osnovne osobine djece s teškoćama u razvoju, poremećajima u ponašanju i darovite djece.
- Pedagoški postupci u zadovoljavanju posebnih potreba djece i mladeži s mentalnim, vidnim, slušnim, tjelesnim i kombiniranim razvojnim teškoćama i promjenama u osobnosti uvjetovanih organskim i socijalno-emocionalnim čimbenicima.
- Značaj i oblici integracije/inkluzije djece i mladeži u redovni odgojno-obrazovni sustav.

Literatura:

Osnovna:

1. Hrvatić, N. (2004), *Udžbenici za učenike s posebnim potrebama*, u: Halačev, S. (ur.), *Udžbenik i virtualno okruženje*, Zagreb, Školska knjiga.
2. Jensen, E. (2004), *Različiti mozgovi, različiti učenici*, Educa, Zagreb.
3. Kostelnik, M., Onaga, E., Rohde, B., Whiren, A. (2004), *Djeca s posebnim potrebama*, Educa, Zagreb.
4. Sekulić-Majurec, A. (1988), *Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi*. Školska knjiga, Zagreb.

Preporučena:

1. Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A. (1998), *Darovito je, što ću s njim?*, Alinea, Zagreb.
2. Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije* (pog. *Djeca s izuzetnim potrebama*), Zagreb, HPKZ.
3. Stakes, R., Hornby, G. (1997), *Change in Special Education*, Cassell, London.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i terenskoj nastavi ovladaju temeljnim spoznajama u područje specijalne pedagogije, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja.

Specifične: ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u pedagoške postupke s djecom posebnih potreba, kao i njihovoj integraciji/inkluziji.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Obrazovanje darovitih**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: nema

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

- Proučavanje darovitosti kao društvenog i pedagoškog fenomena. (Povijesni pregled brige za darovite i uloge darovitih pojedinaca u društvu; Pristup darovitosti u suvremenom društvu.
- Suvremena istraživanja darovitosti. Studije blizanaca i dr.
- Otkrivanje i identificiranje darovitosti (Problem kriterija u određivanju darovitosti /intelektualne, specifične i kreativne sposobnosti/. Pojavni oblici darovitosti . Potencijalna i produktivna darovitost.
- Suvremene koncepcije darovitosti i njihove implikacije za pedagošku praksu.
- Poticanje razvoja darovitosti (općenito i po pojedinim područjima)

Literatura:

Osnovna:

1. Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A.: *Darovito je , što ću s njim?* Alinea, Zagreb 1998.
2. Čudina-Obrovčić, M. (1990): *Nadarenost: Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Zagreb: Školska knjiga.
3. Koren, I. (1989.): *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Zagreb: Školske novine.
4. Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima*. U: Poticanje darovite djece i učenika. Zagreb: HPKZ, str. 46-57
5. Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Novi pogledi na darovitost i rad s darovitim učenicima*. U: Unapređivanje rada s darovitim učenicima u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju. Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb 2002. str. 53-64.

Preporučena:

1. Sekulić-Majurec, A. (1997): *Poticanje stvaralačkog mišljenja u školi*. U: Škola i stvaralaštvo – Stvaralaštvo u školi (ur. M. Pavlinović-Pivac) Zagreb, : OŠ Matije Gupca, str. 53-66.
2. Sekulić-Majurec, A. (2001.): *Kako provoditi postupak preskakanja razreda*. Zrno, 41-42(66-67): 52-55.
3. Sekulić-Majurec, A. (1995.): *Mogućnost razvijanja produktivne darovitosti potencijalno darovitih srednjoškolaca*. Napredak, 136 (1):15-22

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s novim pristupima društva i struke fenomenu darovitosti i osnovnim načinima prepoznavanja i identificiranja darovite djece. Osposobiti ih da u odnosu na vrstu i stupanj darovitost darovitoj djeci prilagođavaju obrazovni program i druge obrazovne aktivnosti, te tako poticajno djeluju na razvoj njihovih potencijala.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Metodika rada s učenicima s posebnim potrebama**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: položeni kolegij **Osnove specijalne pedagogije**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

- Nove smjernice u odgoju i obrazovanju djece s posebnim potrebama. Integracija, mainstreaming, inkluzija: isto ili različito? Implikacije na njihov odgoj i obrazovanje.
- Položaj i prava djece s posebnim potrebama u sustavu školovanja u RH.
- Osnovne osobitosti djece s posebnim potrebama u odgoju i obrazovanju.
- Zadovoljavanje posebnih potreba u vrtiću i školi. Metodika rada s djecom s različitim vrstama teškoća u razvoju u redovnim odgojno-obrazovnim ustanovama.
- Suradnja obitelji djeteta s posebnim potrebama i odgojno-obrazovne ustanove.

Literatura:

Osnovna:

1. Igrić, LJ. (ur.), (2004): *Moje dijete u školi*. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama "IDEM".
2. Kiš-Glavaš, I.; Fulgosi-Masnjak, R. (2002.): *Do prihvaćanja zajedno*. Zagreb: Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama "IDEM".
3. Mustać, V.; Vicić, V. (1996.): *Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.

Preporučena:

1. Greenspan, S.I.; Wieder, S. (2003): *Dijete s posebnim potrebama*. Zagreb: Ostvarenje.
2. Sekulić-Majurec, A. (1997.): *Integracija kao pretpostavka uspješnije socijalizacije djece i mladeži s teškoćama u razvoju: očekivanja, postignuća, perspektive*. Društvena istraživanja, 1997, br. 4-5 (30-31), str. 537-550.
3. Sekulić-Majurec, A. (1993.): *Učenici s teškoćama u razvoju*. U: Priručnik za ravnatelje odgojno-obrazovnih ustanova, (B. Drandić, ur.). Zagreb: Znamen, str. 385-399.,
4. Winkel, R. (1996): *Djeca koju je teško odgajati*. Zagreb: Educa.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente sa suvremenim spoznajama o učinkovitim načinima odgoja i obrazovanja djece s različitim vrstama teškoća u razvoju u redovitim odgojno-obrazovnim ustanovama kako bi mogli pružiti odgovarajuću stručnu pomoć odgajateljima i nastavnicima te djece u redovitim odgojno-obrazovnim ustanovama.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Diferencijalna pedagogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara /praktikum/**

Uvjeti: nema

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Od pedagogije uprosječenosti do individualnosti – pregled doktrina,
- Teorije osobnosti i njihova pedagoška primjena,
- Teorije multiplih sposobnosti i njihova pedagoške implikacije
- Funkcije individualizacije u suvremenoj školi i obrazovanje prema osobnim potrebama,
- Profesionalni razvoj i diferencijalne predispozicije pojedinca,
- Motivacija i mutacije osobnih predispozicija, dispozicijski kapacitet,
- Temeljni elementi diferencijalne pedagogije,
- Modeli diferencijalne pedagogije i management
- Individualne strategije razvoja sposobnosti i učenja,
- Roditelji, škola i strategije razvoja socijalne kompetencije,
- Značajke diferencijalnog modela kurikulumu i postupci izvedbe,
- Diferencijalna pedagogija i odgojne funkcije nastave,
- Daroviti učenici i potpora samoodređenom razvoju,
- Varijable i postupci diferencijalnog djelovanja u nastavi
- Koordinirano timsko djelovanje i metode rada nastavnika – diferencijalna sinergija.

Literatura:

Osnovna:

1. Legrand, L. (1972), La differentiation de la pedagogie, Paris, Scarabee.
2. De Paretto, A. (1984), Les points de appui de l'enseignant: pour une et pratique de la pedagogie differenciee, Paris, INRP

Preporučena:

1. Gomez Mendoza, M.A. (2004), El modelo de la pedagogia diferenciala, Universidad Tecnologica de Pereira
2. Izbor priloga iz literature i periodike (npr. Ciencias Humanas, Revista i sl.)

Opće i specifične kompetencije:

Osposobiti studente da prepoznaju teorijske i praktične posljedice osobnih različitosti, različitih vrsta i razina sposobnosti koje uvažava suvremena pedagogija kod svakog pojedinog učenika. Uvesti studente u disciplinarno polje i osigurati im uvid i prepoznavanje stručnih posljedica diferencijalnog pristupa te razviti sposobnost procjene djelotvornosti sve većeg broja raznovrsnih pedagoških teorija i praktičnih aksioma koji se nekritično i neprovjereno nude suvremenoj pedagoškoj praksi.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagoška dijagnostika**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: nema

Ispit: **pismeni i praktični rad**

Sadržaj:

Modeli dijagnostike u pedagogiji i didaktici. Modeli pedagoško-psihološke dijagnostike (medicinski, interakcionistički i ekološko-fenomenološki). Funcije pedagoško-psihološke dijagnostike (selektivna, modifikacijska i poticajna). Obilježja pedagoške dijagnostike. Dijagnostička kompetencija nastavnika kao osnova pedagoškog djelovanja u nastavi. Razvoj mladih, pedagoška dijagnostika i proces obrazovanja i nastave. Zona narednog razvoja kao dijagnostičko sredstvo. Taksonomije znanja i ocjenjivanje rada učenika. Sumativno i formativno ocjenjivanje. Kriterijski testovi. Evaluacija rada nastavnika. Kriteriji dobre nastave. Vrjednovanje postignuća škola. Internacionalna vrjednovanja znanja učenja i kvaliteta škole i nastave.

Literatura:

Osnovna:

1. Kleber, E. W. (1992), Diagnostik in pädagogischen Handlungsfeldern – Einführung in Bewertung, Beurteilung, Diagnose und Evaluation.
2. Leutner, D. (1998), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Rost, D. (Hrsg.) (1998), Handwörterbuch Pädagogische Psychologie. Weinheim: Beltz, 1998, S. 378-386.
3. Wild, K.-P. & Krapp, A. (2001), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Krapp, A. & Weidenmann, B., Pädagogische Psychologie., Weinheim: Beltz, S. 513-566.
4. Weinert, F. E. (Hrsg.) (2001), Leistungsmessungen in Schulen. Weinheim und Basel: Beltz.

Preporučena:

1. Mužić, V. (2002), Uvod u metodologiju odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Studenti će se upoznati s predmetom, obilježjima i modelima pedagoške dijagnostike i steći elementarna dijagnostička umijeća.